

Notat

TIL: NVE
FRA: Skagerak Kraft AS
KOPI
VÅR REF: Lars Ole Thunold
DERES REF:
DATO: 14.9.2015
ANSVARLIG:

POSTADRESSE
Skagerak Kraft AS
Postboks 80
3901 Porsgrunn

Storgt. 159
3915 PORSGRUNN

SENTRALBORD
35 93 50 00

TELEFAX
35 55 97 50

INTERNETT
www.skagerakenergi.no

E-POST
firmapost@skagerakenergi.no

ORG. NR.: 979 563 531 MVA

Sundheimselvi kraftverk - foreløpig sammenfatning og kommentarer til innkomne uttalelser

1. Bakgrunn

Konsesjonssøknad for Sundheimselvi kraftverk har vært ute til offentlig høring, med høringsfrist 21. august 2015. Det er innkommet totalt 11 høringsuttalelser, fordelt på statlige- og regionale myndigheter, interesseorganisasjoner, vassverk og falleierlag. I og med at ikke alle uttalelser er endelig vil vi forbeholde oss retten til å komme med supplerende sammenfatninger og kommentarer når disse foreligger.

NVE har bedt Skagerak om å oppsummere og kommentere innkommende høringsuttalelser. I kap. 2 nedenfor uttalelsene sammenfattet og kommentert.

2. Innkomne høringsuttalelser med våre kommentarer

Nord – Aurdal kommune, kommunestyrets behandling 18.6.2015

Kommunestyret i Nord-Aurdal kommune fattet følgende vedtak:

"Kommunestyret er i utgangspunktet positiv til søknaden om bygging av småkraftverk i Sundheimselve.

På grunn av de store til meget store negative konsekvensene for biologisk mangfold en utbygging av alternativ 1 vil medføre, frarår kommunestyret primært utbygging av dette alternativet. Subsidiært vil kommunestyret kunne anbefale en utbygging av alternativ 1 på vilkår om at det slippes høy minstevassføring i fossen mellom kote 670 – 690 – betydelig mer enn 5-persentil sommervassføring.

Kommunestyret vil kunne anbefale utbygging av alternativ 2 på følgende vilkår:

-Det bør vurderes å justere inntaket slik at en unngår direkte inngrep i naturtypene "Brennhaugen sør" og "Øvre kløft".

-Det bør vurderes slipp av noe mer minstevassføring sommerstid, når naturlig tilsier det."

Skageraks kommentarer:

Ved utbygging av alternativ I er det mulig å oppnå god produksjon og økonomi i prosjektet, samtidig som det slippes betydelige mengder minstevassføring for å redusere de negative virkningene for biologisk mangfold. Ved omsøkte minstevassføringer og slukeevner vil fortsatt 47 % av vannet gå i elven som før. I perioden mai til september, som er perioden som er mest kritisk i forhold til konsekvensene for fuktighetskrevede arter, vil nærmere 50 % av sommervannet gå i elven som før. I denne perioden vil man i gjennomsnitt ha 49 dager med overtopping av dammen og 17 dager med driftsstans fordi tilsiget fratrukket minstevannslipp er mindre enn minste slukeevne. I tillegg kommer tilsiget fra restfeltet mellom inntak og kraftstasjon.

I 1991, et år med unormalt lavt tilsig, var middeltilsiget i sommerperioden 1,59 m³/s. Etter utbygging, med omsøkte minstevassføring og slukeevner, vil gjennomsnittlig restvassføring være 1,68 m³/s i sommerperioden, altså høyere enn det naturlige tilsiget i 1991.

Ved å øke minstevannslippet i perioden mai til september til 362 l/s, som tilsvarer 10 % - persentil sommer, vil 52 % av sommervannet gå i elva som før. Antall dager med driftsstans p.g.a. lavt tilsig øker til 25 dager. Produksjonen av sommerkraft reduseres med 0,84 GWh til 17,1 GWh. Dette gir en samlet utbyggingspris på 4,64 kr/kWh, en utbyggingspris som normalt vil gi lønnsomhet i prosjekt. En tilsvarende økning av minstevannslippet i alternativ II vil være kritisk i forhold til prosjektets lønnsomhet.

Når det gjelder flytting av inntaket ved utbygging av alternativ II, kan det gjøres uten at dette reduserer produksjonen nevneverdig. Omsøkte plassering er godt egnet for plassering av inntaksdam, samt at rørgaten kan tilsluttes med tilstrekkelig fall uten for store terrenginngrep. Skagerak vil på dette grunnlag, samt det faktum at inngrepet i naturtypene er svært begrenset, anbefale at omsøkte inntaksplassering opprettholdes.

Fylkesmannen i Oppland, høringsuttalelse datert 19. august 2015

Fylkesmannen gir følgende oppsummering av egen høringsuttalelse:

"Fylkesmannen fremmer innsigelse til at det gis konsesjon for den omsøkte utbyggingen av Sundheimselvi på grunn av utbyggingens negative virkning på naturtyper av nasjonal verdi og fordi den truer en forekomst av den sterkt truede arten fossefiltlav. Innsigelsen er fremmet med hjemmel i vannressurslovens § 24, og begrunnes med hensynet til naturmangfoldet.

Dersom det likevel gis konsesjon for en utbygging må alternativ II velges, og det må tas inn følgende vilkår for å begrense skadevirkningene:

- *Slipp av minstevassføring forbi inntaksdammen på 0,250 m³/s om sommeren og 0,160 m³/s om vinteren.*
- *Krav om omløpsventil med kapasitet på 1,94 m³/s.*
- *Krav til restaurering og istandsetting etter fysiske inngrep i forbindelse med anleggsarbeider.*
- *Hjemmel til å pålegge utbygger å utrede og gjennomføre biotoptiltak på den strekningen som berøres av utbyggingen.*
- *Standard naturforvaltningsvilkår.*
- *Det må utredes alternativ adkomstveg som i mindre grad berører dyrket mark.*

- *Der rørgate og jordkabel berører dyrket mark, må berørt areal tilbakeføres til dyrket mark ved avslutning av anlegget. Rørgate over dyrket mark må legges minimum 1,2 m dypt. For utførelse av arbeid på dyrket mark må dette utføres i tråd med prinsipper som framgår av Bioforsk Rapport Vol. 7 Nr. 181 2012 Flytting av oppdyrket jordsmonn for reetablering av jordbruksarealer. kap. 2.2.1 – 2.2.3.*
- *Det forutsettes at omsøkt slukeevne fastsettes som maksimal tillatt slukeevne i en ev. tillatelse."*

Skageraks kommentarer:

Fylkesmannen fremmer innsigelse til at det gis konsesjon på grunn av utbyggingens negative virkning på naturtyper av nasjonal verdi og fordi den truer en forekomst av den sterkt truede arten fossefiltav. Skagerak er innstilt på å slippe en betydelig mengde minstevassføring på sommeren for å redusere de negative virkningene for naturmangfoldet til et akseptabelt nivå. Selv ved slipp 10-persentil sommervassføring vil produksjonen være god og utbyggingskostnaden i kr pr. kWh være akseptabel. For øvrig vises det til våre kommentarer til høringsuttalelsen fra Nord-Aurdal kommune.

Sundheimselvi kraftverk er et stort småkraftverk, med en planlagt produksjon på i overkant av 24 GWh. Det må etter Skageraks vurdering vektlegges at kraftverket vil gi et viktig bidrag til at Norge når målet om å øke produksjonen av ny fornybar energi. Sundheimselvis kraftverks produksjon tilsvarer 1/3 av den samlede produksjonen i " Valdres – pakken ".

Når det gjelder alternativ II er utbygger i all hovedsak innstilt på å etterkomme vilkår som fylkesmannen fremmer i sin høringsuttalelse. Ny adkomstveg til inntaket er allerede utredet i samråd med berørte grunneier. Vegen vil nå bli lagt i kanten av jorden slik det fremgår av kartvedlegg. Skagerak ser imidlertid ikke behov for at det skal installeres en omløpsventil. Den aktuelle elvestrekningen nedstrøms kraftstasjonen er kort og flat. Ved eventuelt utfall vil minstevannslipp og resttilsig være tilstrekkelig til at elvestrekningen fortsatt vil ha et betydelig vanddekt areal.

Fylkesmannens ønske om slipp av 160 l/s vintervassføring for alt. II er noe lavere enn det som er foreslått i konsesjonssøknaden. Dette vil medføre en økning av vinterproduksjonen på 90 MWh i forhold til konsesjonssøknaden.

For øvrig merker vi oss at fylkesmannen mener at ulempene for vannmiljøet blir mindre enn ved en rekke andre utbygginger av småkraftverk, såfremt det gjennomføres avbøtende tiltak.

Oppland fylkeskommune, sak 89/15 datert 8. september 2015

Fylkesutvalget fattet i sak 89/15 følgende vedtak:

1. *Fylkesutvalget frarår konsesjon til Skagerak Kraft for å bygge ut Sundheimselvi kraftverk*
2. *Fylkesutvalget begrunner dette med:*
 - a) *Sundheimselvi er ett av få uberørte vassdrag*
 - b) *Negativt for biologisk mangfold*

- c) *Liten samfunnsnytte med lav kraftmengde og kun sommerkraft*
3. *Dersom det gis konsesjon, må følgende vilkår stilles:*
- a) *Slipp av minstevassføring forbi inntaksdammen på 0,250 m³/s og sommeren og 0,160 m³/s om vinteren.*
 - b) *Krav om omløpsventil med kapasitet på minimum 1,94 m³/s.*
 - c) *Krav til restaurering og istandsetting etter fysiske inngrep i forbindelse med anleggsarbeider.*
 - d) *Hjemmel til å pålegge utbygger å utrede og gjennomføre biotoptiltak på den strekningen som berøres av utbyggingen.*
 - e) *Standard naturforvaltningsvilkår.*
 - f) *Det forutsettes at omsøkte slukeevne fastsettes som maksimal tillatt slukeevne i en evt. tillatelse.*
 - g) *Hvis mulig bør detaljplanene for rørgatetrasé ved alternativ I tilpasses slik at en ikke kommer i berøring med tre påviste kullgroper fra yngre jernalder eller middelalder.*

Minstevassføring må renne fritt.

Fylkesrådmannen oppsummerer sin saksutredning med følgende konklusjon:

"Når en vurderer konsesjonssøknaden for Sundheimselvi kraftverk isolert, og også opp mot de fire andre kraftverkene i Valdrespakken, er det først og fremst ved tap av biologisk mangfold at prosjektet peker seg ut i negativ retning. Alternativ II er her bedre enn hovedalternativet, men begge har stor negativ påvirkning. Selv om det er Fylkesmannen som sitter på det fagspesifikke ansvaret for de naturtyper og rødlistearter som berøres ved utbygging, har også fylkeskommunen et ansvar etter naturmangfoldloven. For øvrige fagtemaer er konsekvensene ved utbygging i hovedsak akseptable.

Fylkeskommunen har gjennom regional plan for klima og energi 2013 – 2024 med tilhørende handlingsprogram, vedtatt i fylkestinget i 2013, tilkjennegitt en tydelig offensiv holdning til utbygging av vannkraft, noe fylkesrådmannen tar i betraktning. Sundheimselvi representerer ett av få større, uberørte vassdrag i en region sterkt påvirket av tidligere vannkraftutbygginger og begge alternativene vil ha store negative virkninger for det biologiske mangfoldet. Dette må vektlegges sterkt i den videre vurderingen av om konsesjon skal gis.

Dersom det likevel gis konsesjon for utbygging må alternativ II velges, og det må tas inn følgende vilkår for å begrense skadevirkningene..."

Skageraks kommentarer:

Vi konstaterer at fylkeskommunen har en offensiv holdning til utbygging av vannkraft. Etter vår vurdering er en slik holdning lite forenlig med å frarå en utbygging av Sundheimselvi.

Med unntak av konsekvensene for naturtyper og rødlistearter, mener fylkesrådmannen konsekvensene for alle andre fagtema er akseptable. Når det gjelder konsekvenser for rødlistearter og naturtyper vises det til våre kommentarer til høringsuttalelsene fra Nord-Aurdal kommune og Fylkesmannen i Oppland.

Vi stiller oss undrende til fylkesutvalgets begrunnelse om at Sundheimselvi kraftverk vil gi liten samfunnsnytte med lav kraftmengde. Sundheimselvi kraftverk, med en planlagt

produksjon på i overkant av 24 GWh, er det klart største kraftverket i " Valdres – pakken ", og vil etter Skageraks vurdering gi et viktig bidrag til at Norge skal nå målsetningene om å øke produksjonen av ny fornybar energi. Sundheimselvi kraftverks produksjon tilsvarer 1/3 av den samlede produksjonen i " Valdres – pakken ".

En utbygging av Sundheimselvi kraftverk og de øvrige kraftverkene som er til behandling vil gi betydelige positive ringvirkninger både for Valdres som region og de ulike lokalsamfunnene. Kraftverkene vil kreve løpende drift og tilsyn både på stedet og fra ulike driftssentraler. Driften av flere av kraftverkene som er til behandling vil trolig helt eller delvis bli tillagt eksisterende driftssamarbeid i Valdres mellom Eidsiva Vannkraft og Skagerak og vil være med på å sikre sysselsetting og gi rom for nyansettelser. Andre former for driftssamarbeid, f.eks. med lokal energiverk, vil også være aktuelt. Deler av tilsynet vil også kunne bli ivaretatt av lokale grunneiere og dermed være med på å sikre fremtidig inntekstgrunnlag på de involverte gårdsbrukene. Vi vil også understreke at eiendomsskatten til kommunene i sin helhet vil kunne benyttes til kommunal tjenesteproduksjon og er dermed med på å styrke den kommunale sysselsettingen. Kraftverkene vil også kjøpe inn lokale tjenester i driftsperioden til vedlikehold, regnskap, overnatting o.l. Etter Skageraks vurdering vil de omsøkte kraftverkene gi små men viktige ringvirkninger både i anleggs- og driftsperioden.

Når det gjelder vilkår for utbygging av alternativ II, slik det fremgår av fylkesutvalgets vedtak, er disse i hovedsak like vilkårene som fremmet og kommentert i høringsuttalelsen fra fylkesmannen. I detaljplanleggingen vil Skagerak tilpasse rørgata slik at den ikke kommer i direkte berøring med påviste kullgroper.

Statens vegvesen, høringsuttalelse datert 13. august 2015

Vegvesenet bemerker at detaljer og løsninger for kryssing av fylkesveg 267 må omsøkes i en særskilt søknad.

Skageraks kommentarer:

Skagerak tar vegvesenet uttalelse i saken til etterretning.

Eidsiva Nett AS, høringsuttalelse datert 9. juli 2015

Regionalnettet har kapasitet til å ta imot planlagt innmating, men i perioder med stor produksjon er regionalnettet i området tungt belastet med tilsvarende høye marginaltap.

Løsning for nettilknytning og nødvendige tiltak avhenger av hvor mange av kraftverkene som gis konsesjon. Det vil være nødvendig med en koordinasjon mellom Eidsiva Nett AS som regionalnettseier og de lokale nettselskapene for å finne de mest samfunnsøkonomiske lønnsomme løsningene.

Sundheimselvi kraftverk er planlagt tilknyttet Valdres Energis distribusjonsnett, og produksjonen vil bli matet inn i nettet under Faslefoss transformatorstasjon. Transformatorkapasiteten i Faslefoss er tilpasset produksjonen i Faslefoss kraftverk (20 MVA), og det vil være behov for økt kapasitet avhengig av hvordan forbruket fordeles mellom Faslefoss og nye Skrautvål transformatorstasjon.

Skageraks kommentarer:

Skagerak vil samarbeide med Eidsiva Nett AS, som regionalnettseier, og Valdres Energi, for å finne best mulig løsning for nettilknytning.

Den norske turistforening (DNT), Valdres, høringsuttalelse datert 21. august 2015

DNT Valdres uttaler at kraftverkene i "Valdres – pakken" i liten grad berører etablerte og mye brukte turstier. De mener imidlertid at kraftverkene vil ha konsekvenser for vassføringen i elvelandskap i kløfter og «ville» omgivelser som er spennende å oppsøke og som gir naturopplevelser av en spesiell kvalitet. For Sundheimselvis del gjelder det spesielt for områdene rundt Sundheimsfossen når vassføringen i den øvre delen av fossen blir sterkt redusert. DNT mener at det er viktig at kravene til minstevassføring settes så høyt at opplevelseskvaliteten av elva ikke forringes.

DNT Valdres ønsker at det ikke gis konsesjon til planene, subsidiært må alternativ II velges med en minstevassføring som er høyere enn foreslått.

Skaqeraks kommentarer:

Ved fastsettelse av minstevassføring og slukeevne for kraftverket er det søkt å ivareta opplevelseskvaliteten til elva. Det er foreslått en betydelig mengde minstevannslipp, og det er mange dager i løpet av et år som elva vil fremstå som tilnærmet uforandret. Sundheimsfossen vil ha en stor opplevelsesverdi, også etter en utbygging. Se for øvrig våre kommentarer til Forum for natur og friluftsliv Oppland.

Forum for natur og friluftsliv Oppland (FNF), høringsuttalelse datert 21. august 2015

FNF ber om at planene for småkraftverkene i Valdres stanses. Uttalelsen støttes av Norges Jeger- og Fiskerforbund – Oppland, Oppland Orienteringskrets, Naturvernforbundet i Oppland, Vestoppland Krets - Norges Speiderforbund, Gudbrandsdal Krets - Norges Speiderforbund og Norsk Ornitologisk Forening – Oppland.

FNF fokuserer på at nye utbygginger i et område med få gjenværende urørte vassdrag vil bidra til å redusere graden av intakt vassdragsnatur i Valdres. Sumvirkningene av alle de planlagte inngrepene vil etter FNFs vurdering bli betydelige.

FNF mener det er grunn til å spørre om naturmangfoldlovens krav til kunnskap blir tilstrekkelig godt nok ivaretatt ved vassdragsutbygginger. De stiller også spørsmål om kartleggingene i konsesjonssøknadene er tilstrekkelige når det gjelder avklaring av konsekvensene for natur- og friluftslivsverdier.

FNF mener at prosjektene gir store inngrep i forhold til den begrensa kraftproduksjonen, og da spesielt vinterstid.

FNF omtaler Sundheimselvi på følgende måte:

"Flott elv, særlig mektig foss ned mot Strondafjorden. Viktig landskapselement med stor synlighet og godt potensiale for verdifulle naturopplevelser. Også mange andre fine stryk. Utbygging vil redusere fossefallskvaliteter. Elva har bekkkløfter og bergvegg med naturmangfoldbetydning, med 7 rødlistearter observert. Noe potensiale for friluftsliv, men til dels vanskelig tilgjengelig. Antall hekkelokaliteter for fossefall på hele strekningen fra inntak alternativ I og ned til kraftstasjonen beregnes til 3 – 4.

Størst negativ konsekvens vil alternativ I gi, fordi dette forringer både reirlokalteter og næringsområder."

Skageraks kommentarer:

Sundheimselvi kraftverk er med en planlagt kraftproduksjon på i overkant av 24 GWh et relativt stort småkraftverk, og vil etter Skageraks vurdering gi et lite men viktig bidrag for at Norge skal nå målsetningene om å øke produksjonen av fornybar energi.

Konsesjonssøknaden for Sundheimselvi kraftverk gir etter vår vurdering en god beskrivelse av konsekvensene ved å bygge kraftverket, også i forhold til virkninger for fossekallen. Vi vil i denne sammenheng vise til fylkesmannens uttalelse i saken hvor det konkluderes med at beslutningsunderlaget i saken tilfredsstillende naturmangfoldslovens krav. For ytterligere kommentarer knyttet til naturmangfoldet vises det til våre kommentarer til høringsuttalelsene fra kommunen og fylkesmannen.

Skagerak vil presisere at Sundheimsfossen vil ha stor opplevelsesverdi, også etter utbygging. Med unntak av områdene ved Sundheimsfossen og i deler av Hippestygda er Sundheimselvi på den aktuelle utbyggingsstrekningen i stor grad skjermet for innsyn av skog / vegetasjon og terreng.

Naturvernforbundet i Oppland / Valdres, høringsuttalelse datert 20. august 2015

Naturvernforbundet går i mot at det gis konsesjon for de fem konsesjonssøkte prosjektene i Valdres. Begrunnelsen for dette sammenfaller i stor grad med FNF-Opplands uttalelse i saken.

Naturvernforbundet frykter at det kan bli gitt konsesjon til noen av kraftverkene, og har satt dem opp i følgende prioriterte rekkefølge i forhold til bevaring: Sundheimselvi, Føssaberge, Gipa og Ala og Rysna.

Naturvernforbundet gir følgende beskrivelse av Sundheimselvi:

"Sundheimselvi er for oss et svært verdifullt vassdrag, slik det fremstår i dag. Langs elva er det påvist ikke mindre enn 18 rødlistearter, hvorav 2 i kategorien EN. Videre er det snakk om 4 naturtyper med verdi viktig og svært viktig. Elva er også i seg selv spektakulær, og kan gi store naturopplevelser. Selv om den i dag kanskje ikke er mye søkt, kan dette endre seg i en framtid med annet syn på verdien av uberørt elvenatur. Sundheimsfossen er et spektakulært og iøynefallende landskapselement av svært stor verdi. Dette er også erkjent i søknaden, som for øvrig går svært stille rundt det faktumet at den planlagte plasseringen av kraftstasjonen vil eliminere den øvre delen av fossen, og dermed redusere dens verdi betydelig. Elva må ikke bygges ut! La også fremtidig generasjoner få oppleve gleden over dramatisk natur i full utfoldelse, og ikke bare i friserte, reduserte utgaver!"

Skageraks kommentarer:

Skagerak mener at det i søknaden er tydelig redegjort for virkningene av utbyggingen for Sundheimsfossen, både øvre og nedre del. Øvre del vil ikke bli eliminert da omkring av 50 % av vannet fortsatt vil renne her. I tillegg kommer et betydelig bidrag fra restfeltet mellom inntaket og kraftstasjonen.

Vi har ingen kommentarer til Naturvernforbundets uttalelse i saken utover ovenstående og de kommentarene som er gitt til kommunen, fylkesmannen og FNFs uttalelse i saken.

Ørrin – Norsk Ornitologisk forening Valdres lokallag (NOF – Valdres), høringsuttalelse datert 21. august 2015

NOF - Valdres går imot at det gis konsesjon for de omsøkte prosjektene i "Valdres-pakken" av hensyn til fugl og da spesielt fossefall.

Antall hekklokaliteter for fossefall på hele strekningen fra inntak alternativ I og ned til kraftstasjonen beregnes til 3 – 4. Størst negativ konsekvens vil alternativ I gi, fordi dette forringer både reirlokalteter og næringsområder. De mener også at det er sannsynlig at vintererle, strandsnipe og muligens også noen andearter hekker i tilknytning til elva. Etter deres vurdering bør opphenging av kasser for fossefallet inngå som standardvilkår ved alle kraftverksutbygginger.

Fossefallet er ikke rødlistet, men det er viktig at Norge forvalter sine vannressurser på en slik måte at den også i fremtiden unngår rødlisten.

Skageraks kommentarer:

Vurderingen av Sundheimselvi som lokalitet for fossefall og område for vintererle sammenfaller med opplysningene i konsesjonssøknaden.

Kamrud Vassverk, høringsuttalelse datert 13. april 2015

Vassverket opplyser at inntaket for alternativ II vil ligge omtrent 100 meter opp for krysningen for hovedvannledning for Kamrud Vassverk. I dag ligger ledningen 40 cm under bunn-nivået i elva. Vassverket frykter at redusert vassføring vinterstid vil medføre fare for frost på hovedvannledningen. Det forutsettes at utbyggingen ikke medfører noen økonomiske eller praktiske problemer for Kamrud Vassverk.

Skageraks kommentarer:

Skagerak vil påse at fraføring av vann ikke skal få negative konsekvenser for hovedvannledningen til Kamrud Vassverk. Dersom det skulle vise seg at tilfrysing kan bli et problem vil utbygger bekoste omlegging av ledningen, evt. vil det bli utført andre hensiktsmessige tiltak for å unngå dette.

Sundheimselvi falleierlag, høringsuttalelse datert 14. august 2015

Falleierlaget anbefaler på det sterkeste en utbygging av alternativ I fremfor alternativ II, da dette vil gi betydelig mer produksjon av ny fornybar energi. Flere falleiere vil få ta del i verdiskapningen i form av falleie og muligheten til å delta i utbyggingsselskapet. De negative konsekvensene for biologisk mangfold vil i stor grad kunne avbøtes ved slipp av minstevassføring. Etter en utbygging vil fortsatt 47 % av tilgjengelig vassmengde gå i vassdraget.

Dersom alternativ I ikke kommer til gjennomføring, bør alternativ II justeres ved at inntaket flyttes lenger opp i elven. Dette vil gi mer produksjon og flere falleiere vil dra nytte av utbyggingen. Det er begrenset med registrerte rødlistearter i den nedre delen av den øverste bekkekløften. Et alternativ kan være å flytte inntaket like oppstrøms brua på kote 593. Dette vil gi betydelig mer produksjon, flere falleiere vil dra nytte av utbyggingen,

adkomstvegen til inntaket ligger klar og den mest verdifulle delen av naturtypen vil forbli urørt.

Skageraks kommentarer:

Skagerak er enig med falleierlaget i at alternativ I er å foretrekke ut i fra hensynet til produksjon og lokal verdiskapning.

En flytting av inntaket som falleierlaget foreslår vil gi ca. 0,7 GWh ekstra ny fornybar energi, samtidig som flere falleiere vil kunne dra nytte av utbyggingen. Den mest verdifulle delen av naturtypen vil forbli urørt.

Vedlegg:

Kartskisse over ny adkomstveg til inntak, alternativ II